

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 216/07-92

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. septembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika vo veci sťažnosti A. H., M., zastúpeného advokátom JUDr. Z. D., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 v súvislosti s nedodržaním požiadavky neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 v súvislosti s nedodržaním požiadavky neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti A. H. o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006 **p o r u š i l** jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresný súd Komárno **j e p o v i n n ý** zaplatiť trovy právneho zastúpenia A. H. v sume 8 679 Sk (slovom osemtisícšesťstosedemdesiatdeväť slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Z. D., K., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Uznesením č. k. III. ÚS 216/07-64 z 21. augusta 2007 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť A. H., M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Z. D., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 v súvislosti s nedodržaním požiadavky neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006. Ústavný súd sťažnosť vo zvyšnej časti odmietol.

Predmetom konania vo veci samej je preskúmanie postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 a jeho súladnosti s čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, s čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a s čl. 5 ods. 4 dohovoru a s tým súvisiacou požiadavkou neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 10. apríla 2006.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že na základe uznesenia príslušného úradu justičnej a kriminálnej polície sa od 21. septembra 2005 vedie proti nemu trestné stíhanie za trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 1 a 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005. Sťažovateľ zároveň uviedol, že uznesením okresného súdu sp. zn. 2 Tp 141/05 z 24. septembra 2005 bol vzatý do väzby, ktorá mu začala plynúť 21. septembra 2005, pričom 20. marca 2006 prokurátorka Okresnej prokuratúry v Komárne podala naňho obžalobu za uvedený trestný čin. Podľa jeho názoru však na uplatnenie inštitútu väzby neboli dané ani skutkové okolnosti a ani právne dôvody.

Vo vzťahu k nedodržaniu požiadavky neodkladnosti a urýchlenia rozhodovania o zákonnosti väzby sťažovateľ uviedol, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu

z 10. apríla 2006 rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 2 T 30/06 z 24. apríla 2006 tak, že ju zamietol, pričom svoj právny názor odôvodnil tým, že uňho stále trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola okresnému súdu doručená 5. mája 2006. O sťažnosti rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 5 Tos 43/2006 zo 6. júla 2006 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. Sťažovateľ v tejto súvislosti vyjadril názor, že ďalšie zotrvávanie vo väzbe považuje za nezákonné a s namietaným uznesením krajského súdu sa nestotožňuje.

Okrem uvedeného sťažovateľ argumentoval aj tým, že „je nutné poukázať i na to, že Krajský súd v Nitre pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného sa mal riadiť ust. § 192 ods. 1 písm. a) Tr. por. a tiež v zmysle R 59/2002-I. Nakoľko chrániť ústavné práva a slobody občanov pri svojej rozhodovacej činnosti je úlohou a povinnosťou súdov. Pričom súdna moc je nezávislá a nestranná... Je tiež nutné dodržať ústavnú zásadu, že súdne konanie má byť objektívne a nestranné, a takým sa majú javiť aj navonok... Teda o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu sa malo rozhodnúť bez meškania a neodkladne. V prípade obvineného tak bolo až po uplynutí 80 dní“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Podaním z 19. septembra 2007 právny zástupca sťažovateľa doplnil sťažnosť o požiadavku nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa v sume 8 679 Sk.

K sťažnosti sa listom sp. zn. Spr. 497/07 z 10. septembra 2007 doručeným ústavnému súdu 14. septembra 2007 vyjadril predseda okresného súdu. Vo vyjadrení uviedol, že predmetná žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu bola okresnému súdu postúpená 21. apríla 2006, pretože sťažovateľ ju pôvodne adresoval krajskému súdu. Predseda súdu ďalej poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na obsah sťažovateľových podaní okresný súd uznesením z 21. apríla 2006 rozhodol o oslobodení doterajšej obhajkyne sťažovateľa od povinnosti ho obhajovať a zároveň mu ustanovil inú obhajkyňu. Následne uznesením z 24. apríla 2006 okresný súd žiadosť sťažovateľa

o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006 zamietol. Toto uznesenie bolo novoustanovenej obhajkyni doručené 3. mája 2006. Podľa vyjadrenia predsedu súdu boli medzitým (28. apríla 2006 a 2. mája 2006) okresnému súdu prostredníctvom krajského súdu doručené podania sťažovateľa, v ktorých sa vyjadroval k predmetnej trestnej veci. Predseda okresného súdu zároveň uviedol: *„Ďalej boli okresnému súdu postúpené 2. 5. 2006 Krajským súdom v Nitre jeho podania z 20. 4. 2006, v ktorom okrem svojich vyjadrení k veci žiada, aby Krajský súd v Nitre prikázal jeho trestnú vec inému súdu toho istého druhu a stupňa. Dňa 4. 5. 2006 bolo otvorené verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby, kde obvinený opätovne namietol zaujatosť celého Okresného súdu Komárno a všetkých jeho sudcov s poukazom na § 23 Trestného poriadku. Verejné zasadnutie bolo odročené za účelom zabezpečenia vyjadrenia sudcov tunajšieho súdu a predloženia tejto veci Krajskému súdu v Nitre. Dňa 5. 5. 2006 bolo tunajšiemu súdu doručené podanie A. H., v ktorom okrem iného opätovne vzniesol sťažnosť proti uzneseniu tunajšieho súdu zo dňa 24. 4. 2006, ktorým jeho žiadosť o prepustenie na slobodu bola zamietnutá“*. Predseda okresného súdu okrem iného uviedol, že 7. júna 2006 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov tamojšieho súdu a o návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu. Po rozhodnutí krajského súdu z 12. júna 2006 bol spis 20. júna 2006 vrátený okresnému súdu. Následne 26. júna 2006 konajúci sudca okresného súdu rozhodol o udelení súhlasu na výsluch sťažovateľa v inej trestnej veci a 29. júna 2006 *„A. H. vzniesol námietku, aby ho zastupoval obhajca JUDr. Z. D., ktorého si medzičasom zvolil namiesto ustanoveného obhajcu z dôvodu jeho nespokojnosti s postupom obhajoby. Následne dňa 4. 7. 2006 bola predložená sťažnosť A. H. proti uzneseniu tunajšieho súdu zo dňa 24. 4. 2006, ktorým sa nevyhovelo jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu Krajskému súdu v Nitre ako súdu sťažnostnému, ktorý o tejto sťažnosti rozhodol dňa 6. 7. 2006“*.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti predseda okresného súdu vyjadril názor, že v trestnej veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 2 T 30/06 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006 neboli spôsobené žiadne prietahy, a teda úkony vykonané vo veci boli procesne žiadúce a efektívne. Zároveň dodal, že vo veci konajúci sudca bol v relevantnom čase nútený oboznamovať

sa s rozsiahlymi podaniami sťažovateľa, s ktorými sa podľa jeho názoru aj bezodkladne vysporiadal. Predseda okresného súdu súčasne uviedol, že netrvá na ústnom prerokovaní danej veci.

Vyjadrenie predsedu okresného súdu bolo listom zo 14. septembra 2007 zaslané na vedomie právneho zástupcovi sťažovateľa, ktorý v podaní z 19. septembra 2007 doručenom ústavnému súdu 21. septembra 2007 okrem iného tiež oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania.

Keďže účastníci konania súhlasili s upustením od ústneho pojednávania vo veci samej v zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ústavný súd dospel k záveru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, rozhodol na neverejnom zasadnutí.

II.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa o tom, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 nerozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. apríla 2006 bezodkladne a urýchlene, rozhodol, že tieto budú posudzované z hľadiska čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len preto, že nie je schopný dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 8 ods. 5 listiny do väzby možno vziať iba z dôvodov a na dobu ustanovenú zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nie je len povinnosťou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti dodržiavať vo svojej činnosti medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná, ale túto povinnosť majú aj všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti vrátane povinnosti rešpektovať dohovor pri preskúmvaní zákonnosti väzby (napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 386/06).

V citovaných ustanoveniach ústavy, listiny a dohovoru týkajúcich sa práva na osobnú slobodu je obsiahnuté aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 126/05, III. ÚS 188/06).

Ústavný súd v prípadoch, v ktorých sa zaoberal požiadavkou neodkladnosti a urýchlenu rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby, judikoval, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenu posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd

konštatuje, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a čl. 5 ods. 4 dohovoru nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napr. III. ÚS 126/05).

Podstatnou požiadavkou čl. 5 ods. 4 je aj to, aby súd rozhodol „urýchlene“ (speedily). Prieskumné súdne konanie musí byť vedené v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj v súlade s účelom čl. 5, to znamená s ochranou jedinca proti svojvôli, osobitne aj s ohľadom na čas, ktorý uplynie do vyhlásenia rozhodnutia (rozsudok vo veci Koendjibiharie v. Holandsko, 25. 10. 1990, § 27).

Jedna zo základných zásad trestného konania zakotvená v ustanovení § 2 ods. 6 Trestného poriadku znie: „Ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a sudy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene.“

Podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

S prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a doterajšiu judikatúru ústavného súdu možno konštatovať, že ústavne akceptovateľné v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (ako aj čl. 8 ods. 2 a 5 listiny) a čl. 5 ods. 4 dohovoru je držanie osoby vo väzbe z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, ako aj také zaobchádzanie s ňou, ktoré zodpovedá zákonu, to znamená Trestnému poriadku.

Z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 2 T 30/06, vyjadrenia predsedu okresného súdu z 10. septembra 2007, ako aj z obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu z 10. apríla 2006 sťažovateľ pôvodne adresoval krajskému súdu, ktorému bola doručená 13. apríla 2006. Následne 21. apríla 2006 krajský súd túto žiadosť postúpil okresnému súdu. O žiadosti rozhodol okresný súd neodkladne, a to uznesením sp. zn. 2 T 30/06 z 24. apríla 2006, ktorým ju zamietol. Uznesenie okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby bolo sťažovateľovi doručené 28. apríla 2006 a jeho novoustanovenej obhajkyňi 3. mája 2006. Dňa 5. mája 2006 bola okresnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu z 24. apríla 2006. Medzitým sa 4. mája 2006 na okresnom súde uskutočnilo verejné zasadnutie o predbežnom prerokovaní obžaloby, na ktorom sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti sudcov tamojšieho súdu a ďalšími podaniami žiadal, aby bola vec tomuto súdu odňatá a prikázaná inému súdu. V dňoch 12. mája 2006 až 23. mája 2006 sa k námietke zaujatosti vyjadrili všetci sudcovia okresného súdu, pričom za účelom rozhodnutia o tejto námietke, ako aj o návrhu na odňatie a prikázanie veci bol spis 7. júna 2006 predložený krajskému súdu. Na základe toho rozhodol krajský súd uznesením z 12. júna 2006 a 20. júna 2006 spis spolu s rozhodnutím vrátil okresnému súdu. Aj napriek tomu, že konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby bolo zdržané a predĺžené kvôli rozhodovaniu o námietke zaujatosti a návrhu na odňatie a prikázanie veci, okresný súd sa s predložením sťažnosti proti uzneseniu z 24. apríla 2006 neponáhľal, pretože spis spolu so sťažnosťou predložil krajskému súdu na rozhodnutie až 4. júla 2006. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 43/2006 zo 6. júla 2006 tak, že ju zamietol. Spis bol okresnému súdu vrátený 11. júla 2006, pričom uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 20. júla 2006.

Ústavný súd konštatuje, že od 21. apríla 2006, keď bola okresnému súdu z krajského súdu postúpená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu do 20. júla 2006, keď bolo uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 24. apríla 2006 doručené sťažovateľovi, uplynula doba 3 mesiace. Táto doba zahŕňala doručenie žiadosti o prepustenie z väzby okresnému súdu, rozhodnutie okresného súdu, písomné vyhotovenie a expedovanie rozhodnutia, ako aj jeho následné doručenie sťažovateľovi a jeho obhajkyňi, predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti až po doručenie druhostupňového rozhodnutia sťažovateľovi. V rámci tejto doby sa spis v čase od 7. júna 2006 do 20. júna 2006 (rozhodovanie o námietke zaujatosti a o návrhu na odňatie a prikázanie veci) a od 4. júla 2006 do 11. júla 2006 (rozhodovanie o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006) nachádzal na krajskom súde. Ani toto zistenie, ani vykonanie iných procesných úkonov okresného súdu nezmierňujú konštatovanie ústavného súdu o zdĺhavosti postupu okresného súdu v rámci konania o zákonnosti väzby o to viac, že v súlade s § 2 ods. 6 Trestného poriadku bol okresný súd povinný vybaviť danú vec (väzobnú) prednostne a urýchlene.

Keďže konanie okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvalo v čistom čase minimálne 2 mesiace a 10 dní, ústavný súd považuje tento postup za ústavne neakceptovateľný. Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 30/06 v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 10. apríla 2006 porušil jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 a 5 listiny a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Argumentácia okresného súdu o tom, že v priebehu sledovaného obdobia pri rozhodovaní o zákonnosti väzby neboli spôsobené žiadne prieťahy, pretože úkony, ktoré boli vykonané, boli žiaduce a efektívne, pričom vo veci konajúci sudca bol v uvedenom období nútený oboznamovať sa s viacerými podaniami sťažovateľa a tieto aj následne vybavovať, nezbujuje okresný súd ústavnej zodpovednosti pri dodržiavaní základných práv a slobôd, a to aj osôb, ktoré sú v konaní obvinené.

Ústavný súd je toho názoru, že všeobecný súd je v právnom štáte povinný zabezpečiť a garantovať reálne a praktické naplnenie obsahu základných práv a slobôd. V danom prípade si však okresný súd túto povinnosť nesplnil, čo viedlo ústavný súd k záveru o porušení označených práv.

2. Sťažovateľ zároveň požiadal aj o náhradu trov právneho zastúpenia, ktorej výšku vyčíslil jeho právny zástupca v liste z 19. septembra 2007 v celkovej sume 8 679 Sk za 3 úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti, doplnenie ústavnej sťažnosti + 3 x režijný paušál).

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd – je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadosťučinením.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2005 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 16 381 Sk.

Na základe toho ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia za všetky 3 uplatnené úkony právnej služby poskytnuté v roku 2006 (prevzatie a príprava zastúpenia – 2 730 Sk, podanie ústavnej sťažnosti z 18. augusta 2006 – 2 730 Sk, doplnenie ústavnej sťažnosti z 28. septembra 2006 – 2 730 Sk).

Podľa § 15 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky), a to 3 x režijný paušál za 3 úkony právnej služby vykonané v roku 2006. Keďže právny zástupca sťažovateľa si ku každému úkonu právnej služby uplatnil režijný paušál v sume 163 Sk a s prihliadnutím na ustanovenie § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, ústavný súd priznal režijný paušál v uvedenej sume (3 x po 163 Sk).

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a na ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu nahradiť trovy konania sťažovateľa v celkovej sume 8 679 Sk na účet jeho právneho zástupcu (bod 2 výroku nálezu), pretože tieto trovy konania vrátane trov súvisiacich s doplnením sťažnosti z 28. septembra 2006, ktorým bol jasne a zrozumiteľne vymedzený petit návrhu, považoval za účelne vynaložené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007